

No. 1256

Zaterdag

No. 12

26 Januarij

SURINAAMSCH GOUVERNEMENTS ADVERTENTIEBLAD. COURANT EN

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

21 Jan. Van het slavenkind *Klaas*, geboren in 1849, zoon van *Louiza*, toebehoorende voor den vrijdom aan *J. A. Oosterholt*.

» » Van het slavenkind *Lodewijk Hendrik*, geboren in 1856, zoon van *Carolina*, toebehoorende aan *H. G. J. van Kempen*.

» » Van de slavin *Petronella*, geboren in 1817, dochter van *Johanna*, toebehoorende voor den vrijdom aan de *Wed. H. Rocquette*.

» » Van de slavenkinderen: *Johanna*, geboren in 1850 en *Albert*, geboren in 1852, beide kinderen van *Arriette*, — en *Affiba*, geboren in 1849, dochter van *Gratia*, allen toebehoorende aan *M. Kaas*.

» » Van den slaaf *Victor*, geboren in 1812, waarvan de moeder onbekend is, toebehoorende aan *plantaadje Broederhoop, divisie beneden Cottica*.

» » Van het slavenmeisje *Georgstina*, geboren in 1842, dochter van *Johanna*, toebehoorende aan *S. Soeman Jr. n. ux.*

» » Van de slavin *Coquette*, geboren 1790, waarvan de moeder onbekend is, toebehoorende aan *M. M. van Negreb*.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris, *E. A. VAN EMDEN*.

Derde afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 21 Januarij 1856.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer kolonie, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, tengevolge van het door *Ester Arrias* geboren *Mesquita* gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden, aan de haar voor den vrijdom toebehoord hebbende slavin *Meintje I*, geboren in 1818, dochter van *Bebe*; — en dat gemelde gemanumitteerde voortaan de namen zal voeren, van: *Meintje Jacqueline Alias*.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris, *E. A. VAN EMDEN*.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 25 Januarij 1856.

Op heden zijn in ondertrouw opgenomen:

Isaac Aron Samuels

en Rachel Fonseca.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, *A. F. VAN AMSON*.

Eerste afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgelopen week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omtrekken heeft verwijderd:

Den 21n. Januarij, De slavenjongen *Charles*, aankomende *H. A. Monsanto Fils*.

Terwijl sedert 1 October 11. als afwezig zijn opgegeven:

1o. De slaaf *Present*, aankomende *A. Mac Donald*.

2o. De slaaf *Abraham*, aankomende *J. Fernandes Jr.*

en 3o. De slaaf *Abuis*, aankomende den Boedel *J. H. Putscher*.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aange- maand, om voorzeide slaven niet, op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoo- danige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Febru- arij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, den 25 Januarij 1856.

De Procureur Generaal, *J. A. LISMAN*.

Transport.

(1621) Den 22sten Januarij 1856. *D. M. Uhlenkamp* aan *D. P. Becker* voor hare kinderen, van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Grave of Soldaten straat*, N. W. La. B No. 33, O. W. La. D No. 67.

Paramaribo, den 23 Januarij 1856.

De Griffier bij het Gerechtshof, *MARTINI VAN GEFFEN*.

Transport.

(1630) Den 24 Januarij 1856. *J. G. isius* aan *S. A. bendanon Sz.*, van aandeel in het bloote Erf aan de *Grave of Soldaten straat*, N. W. La. B No. 19 O. W. La. D No. 46.

Paramaribo, den 25 Januarij 1856.

De Griffier bij het Gerechtshof, *MARTINI VAN GEFFEN*.

Paramaribo, den 23 Januarij 1856.

In opvolging van het bepaalde bij art. 26 van het Reglement, voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, worden be- langhebbenden hierbij geïnformeerd, dat de boedel beschrijvingen van de *insolvente* boedels van *Pieter Nemela* en *Ju- dith Henriques Moron* Echtgenoot van *Daniel Raphaël Fernandes*,

benevens de Rekeningen en Verantwoor- ding en daarop geformeerde balancen, ge- durende den tijd van drie weken ter Se- cretarie van het Collegie van Commissaris- sen voor het opgemeld Departement ter vi- sie liggen, met inthimatie, om, wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, het zij op de gegrondheid en de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderin- gen, hetzij op de rangschikking der Credi- teuren, of eenige remarques of debatten op de rekeningen en verantwoording mog- ten hebben, daarvan binnen den tijd van drie weken, na den dag waarop de be- voegdheid om van deze stukken visie te nemen, is geëxpireerd, bij eenig behoorlijk schriftuur aan Commissarissen te doen blijken.

De Secretaris,

[1635] *J. ELLIS*.

Paramaribo, den 23 Januarij 1856.

Naar aanleiding van art. 37 van het Re- glement voor het Departement der *Onbe- heerde Boedels*, zullen de repartitie reke- ningen van de boedels van *Constantijn John Alexander Fisco*, *Carolina van Linck*, *Theodorus Wile- lem Lenaar*, zich geschreven hebbende *Spillenaar*, *Willem August van der Hart* en *Engelbertus Julius Hendricus van Kempen*, geduren- de den tijd van veertien dagen ter Secretarie van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, voor belanghebbenden ter visie liggen.

De Secretaris,

(1636) *J. ELLIS*.

[1326] De Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels* als beheerende den boedel *Elisabeth Christina van W akker*, zal over zes weken den juis- ten dag nader te bepalen in het openbaar doen verkoopen:

Het een derde aandeel in het Huis en Erf op den hoek van de *Klipsteen* en *Wageweg straten*, bekend onder N. W. La. B No. 204.

Paramaribo, den 25 Januarij 1856.

De Curator voornoemd, *CHs. LIONARONS*.

Plan eener kolonisatie in

Suriname.

(Uit het Tijdschrift West-Indië.)

Te vergeefs zal men onder Suriname's be- volking zoeken naar eene zaak, welker heilzame strekking meer algemeen erkend wordt, dan Eu- ropesche kolonisatie. De verschillende, in den loop van jaren genomene proeven, mogen gebrekkig geslaagd, of mislukt zijn; niet te min hebben zij der bevolking de overtuiging gegeven, dat kolonisatie met Europeanen in Suriname mogelijk is; en ieder weldenkend

verheugt zich wanneer hij van plannen tot kolonisatie hoort spreken, die mogelijk ten uitvoer zullen worden gezet.

Deze overtuiging deelt ook dat gedeelte van Nederlands bevolking, dat Suriname en deszelfs lotgevallen niet als het dan ook slechts van verre, heeft leeren kennen.

Maar, vraagt men; hoe is het mogelijk, dat eene zaak, als die van kolonisatie, niet wordt aangevangen, of, waar men begonnen is, met meer kracht doorgezet, wanneer zij zoo volmondig erkend wordt, de beste strekking voor Suriname te hebben?

Veel zou hierop te antwoorden zijn; doch bepalen wij onze antwoorden slechts tot twee:

De Surinaamsche bevolking is niet bij machte zelve eene kolonisatie te bekostigen, die, om aan het doel te beantwoorden, op ruime schaal dient te worden voortgezet.

En, de Nederlandsche bevolking heeft, door het mislukken van zoovele kostbare proeven, het vertrouwen, zoowel op de geschiktheid en rijkdom van Suriname, als op deszelfs bevolking verloren.

Redenen genoeg, waarom in Suriname en Nederland veel wordt besproken en geschreven, doch weinig of liever, met betrekking tot hetgeen er te doen is, — niets wordt gedaan; en in de daad redenen te over, om ieder, die het met Suriname wel meent, met bezorgdheid te vervullen, den steeds te doen uitzien naar middelen, om met krachtige hand het voor Suriname bestaande, noodlottig misverstand, op te heffen.

Geldleeningen daartoe aan te gaan is gewaagd. Dit zal niemand, die weet, welke gevolgen het overplaatsen van Europeanen naar herwaarts kan na zich slepen, tegespreken.

Eene nationale loterij daar te stellen, met het uitsluitend doel om aan koloniserend gezinde lieden vrijen overblijfsel te verschaffen, kan men evenzins als gewaagd achten.

De loterij zou kunnen worden ingerigt op de volgende wijze:

1. Duizend loten a f 12, — brengen f 12,000
2. Hiervan kunnen onder de duizend loten f 10,000 worden uitgeloot, om die roepte, dat vijf honderd loten den inleg zullen verliezen, of, niet trekken, terwijl onder de overige vijf honderd loten, de som van f 10,000 wordt verdeeld, als volgt: 1. prijs van f 1000, 4 prijzen van f 250, — 10 prijzen van f 100, 20 prijzen van f 50, — 25 prijzen van f 20, en 440 prijzen van f 12,50.

Deze prijzen kunnen worden uitbetaald met een korting van 5 pCt. tot dekking der kosten van administratie.

Wanneer twee loterijen 's jaars uitspeelden, zou men (telkens eene) som van f 24,000 verkrijgen, toereikende om tien huisgezinnen over te plaatsen.

Moge eene zoodanige loterij worden in werking gebracht; dan zou de twijfelgeest van Nederlandsche kapitalisten worden opgeheven door de omstandigheid, dat Suriname zelve pogingen tot opbeuring aanwendt en zou men in het algemeen, bij volk en regering in Nederland, een geest tot medewerking aan Suriname's behoud opwekken, dien het behoeft en verdient.

Doch er zijn bedenkingen tegen de invoering dezer loterij; de voornaamste is: of men duizend deelhebbers vinden zal? Ik geloof ja, daar ook diegenen zullen deelnemen, welke meer de mogelijke winst, dan het algemeen belang op het oog hebben; doch waarvan ik er, onder dat gedeelte van Suriname's bevolking, dat eenige aanspraak op beschaving maken, kan nog slechts weinigen zien kunnen aanwijzen.

Andere bedenkingen van ondergeschikt belang, meen ik hier niet te behoeven op te lossen. Maar ik zou eene loterij, zoo als door mij wordt voorgesteld, niet te mijn ondoelmatig

achten, ware ze niet voor uitbreiding vatbaar. De aankomst van tien huisgezinnen 's jaars is onvoldoende om Suriname van een gewissen ondergang te redden; daarvoor wordt een grooter aanvoer van werkbare handen vereischt. Er kan ook eene Nederlandsche loterij voor landverhuizing naar Suriname worden opgericht, te beginnen met vierduizend loten, waardoor aanvankelijk een gezamenlijk bedrag van f 20,000 zal worden verkregen, om jaarlijks aan driehonderd kolonisten vrijen overtocht te verschaffen.

Voor eene kolonisatie in Suriname acht ik de middenklasse, of die der burgers of kleine landhuurders, bijzonder geschikt. Onder deze zijn er, die, om te emigreren, slechts op eene gelegenheid tot vrijen overtocht wachten en uitrusting en vestiging eenigzins kunnen goed maken, doch de middelen missen, om daarenboven den overtocht, dikwijls met zeer talrijke gezinnen, te bekostigen; maar vindt men ook de bekwaamste landbouwers, fabrikanten en ambachtslieden voor eene ruime keuze om Suriname een kern van bevolking te schenken, zoo als het voor deszelfs opkomst noodig heeft.

Om de ontvangst en vestiging van kolonisten voor te bereiden, zou men wel eenige geldelijke voorschotten kunnen behoeven, welker verkrijging echter geen bezwaar kan opleveren, dewijl zij bij de aankomst van kolonisten dadelijk weder kunnen terugkeeren.

Is men evenwel in Suriname van een gevoel, dat er gekoloniseerd worden moet, en mag ik eenige hoop vorden, dat mijn plan, om landbouwers te verkrijgen en in Nederland vertrouwen en medewerking op te wekken, eenige goedkeuring zal vinden. Ten opzichte der vestiging van kolonisten is men zeer verdeeld, en yrees ik weinige goedkeuring te zullen erlangen, op hetgeen ik daarover nog denk in het midden te brengen.

Niemand zal ontkennen, dat de zekerste en eenigste weg, dien men ter kolonisatie van Suriname diende in te slaan, het bevolken der plantadjen is; ten minde de negers, voor zooverre dit noodig zal zijn, door vrije Nederlandsche arbeiders te vervangen, of allengs aan effecten eene meerdere uitbreiding te kunnen geven.

Velen met mij achten zoodanige kolonisatie de beste, doch stuiten op de Surinaamsche wijze van landbouw, onmogelijk met voordeel door Europeesche boeren te beoefenen, doch niettemin, door bekwaame boeren op Europeeschen leest te schoeien.

Geen ommekeer van zaken kan worden verlangd, maar wel eene geleidelijke ontwikkeling, om bij de ontwikkelingen, die elders plaats grijpen, niet ten penenwale achter te blijven en steeds de voordeelen derzelve te moeten derven.

De vesting der kolonisten in den omtrek der stad, heeft de ondervinding ons als uitvoerbaar doen kennen. Als gevolg eener zoodanige plaatsing van kolonisten op groote schaal mag men verwachten een uitgebreiden vee-stapel niet alleen, maar in de toekomst, zeer waarschijnlijk, de vervanging van de meeste vreemde levensbehoeftigheden door inlandsche voortbrengselen.

Willen enkele kolonisten zich in de bovenlanden, of afgescheiden van de oudere bevolking nederzetten, om daar vrij, in alle opzichten, vrij te leven; geen land als Suriname biedt daartoe schoonere gelegenheid aan. Vele Nederlandsche boeren zijn met belangrijke kapitalen naar elders gegaan, om afzondering en vrijheid te zoeken, die zich hunnen stap beklagd hebben. Aan de boorden der meeste rivieren zouden deze lieden, voorgegaan of geleid door een der oudere kolonisten, zich kunnen vestigen; daar deze bezet zijn met de kostbaarste houtsoorten, wier veiling en verkoop de kosten der vestiging voor een deel kunnen gedekken.

In het vervolg, wanneer aan de kolonisatie de gang gegeven is, zullen vestigingen, als die van Groningen, van Saramacca, uitvoerbaar zijn en met minder bezwaren gepaard gaan. Dan ook zullen zoodanige nederzettingen wenschelijk worden, al ware het alleen, om aan Suriname eene betere staathuishouding te bezorgen.

Over het vestigen van kolonisten heb ik, in verband met het loterij-plan, iets moeten zeggen. Aan deze aangelegenheden verdient echter de algemeene aandacht, zoowel als aan de loterij eene algemeene deelneming te worden geschonken.

Suriname is te helpen en moet geholpen worden, niet door geldleeningen en zelfs niet door giften. De lotgevallen van Suriname nagaande, zien wij dat iedere leening, edelmoedig geopend, en met de beste voornemens tot teruggave aangegaan, onvoldaan is gebleven en geen doel heeft getroffen; — zien wij, dat iedere poging tot behoud, doch buiten medewerking des volks genomen, is mislukt. — Een spoorslag te meer om tot zelfbehoud een middel aan te grijpen, waaraan allen de hand zullen kunnen leggen.

Dit is het wat ik met mijn voorgesteld plan heb beoogd. Gaarne zou ik Suriname's bevolking vereenigd zien tot de deelname aan eene loterij, om bekwaame kolonisten te verkrijgen, maar ook vereenigd zien, om hun in het verkrijgen van een bestaan behulpzaam te zijn en zodoende mede te werken aan de verbetering van Suriname's toestand.

Moge daardoor de beoefening der landhuishoudkunde, welke in lateren tijd zulke vorderingen heeft gemaakt, zooveel ingang vinden, dat wij, in plaats van ons naar na urige kolonien te moeten wenden, zelve als voorbeeld van vooruitgang worden opgezocht.

Doch wie zal de leiding der loterij met den aanklevende op zich nemen?

Moge dit schrijven eene goede ontvangst te beurt vallen, dan zou de ondergeteekende, zonder eenige geldelijke jaloozing te vragen, die taak op zich willen nemen, onder toezicht echter van geachte mannen, en met goedkeuring des gouverneurs, die numer achter blijft, om hetgeen goed en recht is voor te staan.

W. A. COPIE

Mechanieke uurwerken.

Onder de talrijke merkwaardigheden, die het verhoone Duitschland buiten zijne natuurtooneelen den reiziger aanbiedt, behoort het stadhuis te Jena. Het is een der oudste en zonderlingste der wereld. Boven de wijzerplaat ziet men een grinzenden bronzen kop, die als de klok slaat zijn grooten mond wijd opent. Aan zijne rechter zijde staat het beeld van een grijsaard, die een gouden appel op het eind van een stok houdt. Zoo dikwijls de mond zich opent, steekt hij hem den appel toe; maar trekt dien terstond terug wanneer de kop in den appel schijnt te willen bidden. Ter linker zijde staat een engel met een boek in de hand, die bij elken klokalag met de gene hand zijn boek opheft en met de andere een schel klokje luidt. De bronzen kop heet door geheel Duitschland Hans van Jena, en die naam wordt aan alle nieuwsgierigen gegeven, die zich met de zaken van anderen bemoeijen maar er de droefte gevolgen van ondervinden. — Naar het volksverhaal is deze kop het afbeeldsel van zekeren Klaus, den nar van Ernst, keurvorst van Saksen, die zich met alles bemoeide, maar met zoo veel voorzigtigheid, dat hij het overlijden van den keurvorst een der erfenamen hem kocht voor f 600.000. Voorwaar, de kooper was niet minder nar dan Klaus.

Ook Zwitserland beroemt zich op een dergelijk uurwerk. Te Bern trekt een klokken-toren, met veel mechaniek, bijzonder de aandacht.

dacht. Behalve twee wijzerplaten, die de uren en minuten aangeven, en een derde plaat, die de maansveranderingen, de teekenen van den dienepriem en de twaalf maanden van het jaar aanwijst, vindt men er: een houten haan, die twee maal voor en twee maal na het slaan van de klok kraait; een beeldje, dat bij elken slag met een hamertje op kleine klokjes slaat, terwijl een troep beeren met kluchtige getaren daarom heen loopen; een ander beeldje, dat een troep gitaarders, dat de uren, tellt door het openen van den mond, en het nederlaten van een schepter, dien het in de hand houdt, terwijl het met de linker een sandlooper omkeert; een staandengedroogde, die de uren, de uren, tellt, maar door het laten zakken van een degen, dien hij tusschen de klaauwen heeft, en eene kleine beweging met zijnen kop, eindelijk een automaat, die den Hertog van Zähringen in volle wapenrusting voorstelt, en bij elken slag van het uurwerk op eene klok schijnt te slaan.

Wie makers zijn van beide bovengenoemde klokken is niet bekend. Het uurwerk in den schoonen domtoren van Straatsburg is door Schwilgus vervaardigd. Op de wijzerplaat buiten de kerk worden de uren met hunne verdeelingen, de dagen der week, de sterrebeelden, de maansveranderingen enz. aangegeven, terwijl op de plaat boven den toren nog meer andere aanwijzingen voorkomen. Als het middaguur geslagen heeft, komen de twaalf Apostelen te voorschijn en groeten den Christus, die op een pedestel staat, en de handen tegenend naar hen uitgestrekt houdt, terwijl een haan op den daarnavolstaanden toren klapwiek, en drie malen kraait.

Veel vernuftiger, uitgedacht en meer bewonderenswaardig is nogthans een zeker kunstig uurwerk, dat geheel Europa in verbazing heeft gebracht, en in de laatste helft der vorige eeuw door Jacob Droz te Neuchâtel vervaardigd is. Dit uurwerk wijst de uren, minuten en seconden aan, slaat de uren, kwartieren en minuten, terwijl op het midden van de wijzerplaat de loop van de planeten, van de zon en van de maan, benevens de maand en de dag van het jaar worden aangegeven. Bovenaan vindt men een welkrijken hemel, waaraan sterren opkomen en weder verdwijnen. Zoodra het uur geslagen is, hoort men achtereenvolgens negen onderscheidene muzikstukjes uitvoeren, sommige van welke door de echo herhaald worden. Eene yonwige geeft, door de beweging, welke zij maakt, de noten aan en houdt de muziek van de stukken die gespeeld worden. In de hand tusschen beide neemt zij een snuifje, en zij maakt ten slotte haar compliment voor de hoorders. Vervolgens fluit een kanarievogel acht verschillende stukjes, en beweegt daarbij het lichaam op gelijke wijze als men bij een levenden vogel opmerkt. Hij staat op de hand van een Cupido, die door gebaren zijne bewondering te kennen geeft. Daarna blaast een schaapherder eenige aria's op de fluit, terwijl hij met de beweging van zijn lichaam de maat aangeeft. Op welke twee liefdegodjes zich buigen. Naast den herder staat een grazend en blattend schaapje, door een hond bewaakt, die den herder schijnt te vlijen. Teyens houdt deze hond een waakzaam oog op een haast hem staand korfje met vruchten; neemt iemand iets van die vruchten weg, dan blaft hij en houdt daarmede niet op voor men het weggenomen weder in het korfje heeft gelegd. Onder koningen van Spanje heeft dit uurwerk voor 400 gouden Louisen gekocht in dertig eene zeer geringe som voor zulk een kunstwerk. — De zoon van den vervaardiger was een even groot kunstenaar als zijn vader. Onder andere werkzaamheden heeft hij vervaardigd een jong kind, dat voor een lessenaar een voorbeeld naschrijft en dat wel even als een levend wezen door het doopen de pen in den inkt begint een nieuwen regel als de voorgaande vol is en houdt zijne oogen dan op

het voorbeeld, dan weder op het schrift gevestigd. Bij sommige dezer automaten, ook bij die der kunstenaars Droz, is het te bejammeren dat de vervaardigers, om het wonderbare daarvan te verhoogen, een en andermaal tot kunstgrepen hune toevlugt hebben genomen, die hun werk van een toonbeeld van menschelijk genie en geduld tot een kwakzalvers vertooning verlagen. Zoo leest men b. v. van den zoo even gemelden schrijver van Droz, dat het beeld naschrijft, wat men het voorzegt, hetgeen noodzakelijk, door eenen of anderen kunstig verborgen menschelijken helper moet te weeg gebracht worden. Bekend is ook in dit opzigt de schaakspeler van den Baron van Kempelen, die na geheel Europa in rep en roer te hebben gebracht omdat men het beeld voor een zuiver mechanisch kunststuk hield, eindelijk ontdekt werd bene bekwaamen schaakspeler van zeer kleine statuur te bevatten.

Over de oorzaken van strenge en zachte winters.

Het is bekend dat door de ongelijke warmte der aardgordels, voornamelijk twee elkander tegenovergestelde luchtstroomingen in den dampkring ontstaan, een noordelijke en een zuidelijke. Beide kunnen nooit aanhoudend alleen op den noordelijken halven aardkloot heerschen, maar neutraliseren en heffen elkander op of wisselen gestadig af.

Van daar kan ook een misgewas niet ligt gelijktijdig in alle graanvoortbrengende landen van Europa, Azië en Amerika plaats grijpen, doordien de gewone oorzaak van slechte oogsten menigvuldige regen, als een gevolg van zuidelijke luchtstroomingen, slechts tot een bepaald gebied beperkt kan wezen. Dezelfde oorzaak brengt dikwerf opmerkelijke tegenstellingen in de winter-temperatuur van verschillende landen te weeg. Zoo bevroren in de maand December des jaars 1839, in welke maand in Duitschland het weder bij uitstek zacht was, meer dan 6000 Russische soldaten, op marsch naar Kihwa, tusschen de Kaspische zee en het meer Aral. Daarentegen was de volgende Decembermaand voor Duitschland en Frankrijk bij uithemendheid koud, zoodat de thermometer te Lyon tot 150° Reaumur daalde, terwijl Zuid-Rusland te dier tijde ongewoon warme dagen had, en bij eene temperatuur van 180° aldaar rozent en andere bloemen en tuingewassen begonnen te bloeien. Soms vindt de neutralisatie en verwisseling der aanhoudende zuidelijke of noordelijke stroomingen niet plaats op onderscheidene gedeelten der oppervlakte, maar in verschillende lagen of hoogten des dampkrings, en alsdan kan de temperatuur algemeen of gelijkmatig zijn. De noordelijke luchtstroom vertoelt gaarne in de lagere streken der lucht, daaruit ontstaan zulke koude winden als wij in December van 1853 ondervonden. De zuidelijke stroomingen heerschen veelal in hogere streken des dampkrings. Zij vormen de westelijke, even als de noordelijke, de oostelijke winden doen ontstaan. Eerst na verkoeling der zuidelijke strooming en haar daardoor veroorzaakt lager dalen, worden de noordelijke winden in de lagere gewesten der aarde overwonnen en wijken zij voor de westelijke. Van daar hebben dan ook die jaren, waarin hevige stormen uit het zuidwesten heerschen, milde winters, zoo als dit het geval was met den winter van 1852-53 in tegenstelling met dien des vorigen jaars, in welk jaar de noordelijke winden de overhand gehad hebben.

In een onlangs over de Krim uitgekomen werkje van prins Alexander de Demidoff wordt met veel lof over de Nederlandsche kolonien van weldadigheid gesproken. Nadat de schrijver gewaagd heeft van het Russische stelsel om degenen die gevaarlijk voor de maatschappij zijn naar Siberie te zenden even als men hen in Engeland naar Botanybaai verbant, vervolgt hij: wij echter zijn welligt

in de mogelijkheid om de straf met de verbetering der misdadigers gepaard te doen gaan. Voor dat philanthropische doel geschikte kolonien schijnen mij bij uithemendheid in staat om het vraagstuk op te lossen dat waachtige menschevrienden zoolang bezig gehouden heeft. Eene bewonderenswaardige poging, daartoe in den laatsten tijd in Holland in het werk gesteld, heeft aan Europa getoond hoeveel partij er te trekken is van eene goed bestuurdere vereniging tot genezing der maatschappelijke kwalen. De proefneming tot herstel van het pauperisme genomen door den generaal Van den Bosch is een lofw aardig voorbeeld. Door middel van geringe inschrijvingen heeft de schepende geest van den Hollandschen generaal eene model-richting weten tot stand te brengen, waar door langzamerhand bedelaars, landloopers en weezen in kolonien vereenigd door arbeid hun bestaan vinden. En nu houde men hierbij in het oog, dat Holland zijne gronden heeft moeten koopen, terwijl Rusland over een gansch rijk kan beschikken. Het stelsel van kolonisatie op het leger toegepast heeft niet ver van diezelfde gewesten de gelukkigste resultaten geleverd.

De *Moniteur* behelst een artikel over de wegen ter verbinding der beide Russische hoofdsteden. Peter de Grootte ontwierp het plan, om Petersburg met Moskou door een boomweg te verbinden — een groote weg, die 260 uren gaans uit naast elkander gelegde boomstammen zou bestaan. Toen in het jaar 1743 de philantroop Jonas Hanway door Rusland reisde, was deze weg eerst ongeveer 100 Engelsche mijlen gevorderd. Volgens zijne berekeningen waren er over de twee miljoen boomen tot deze 100 Engelsche mijlen verbruikt geworden.

De reiziger Daniel Clarke, die dezen weg in het begin der negentiende eeuw tot op de hoogten van den Waldai betrad, klaagde over de heillooze stooten op dezen boomweg, ofschoon de tusschenruimten tusschen de stammen tusschen zorgvuldig met zand en aarde opgevuld waren. De overblijfselen derzer boomverwoestende vadersaamingen zijn thans nog meer een voorwerp der nieuwsgierigheid. Hier en daar ziet men nog van den grooten gemacadamiseerden weg, die nu de beide hoofdsteden verbindt, overal groeijen gras en struikjes tusschen de rottende stammen. De chaussee is een waar prachtwerk. De spoorweg die onder Nikolaas I. door een Amerikaatsehen ingenieur werd aangelegd, komt eerst onder den tegenwoordigen Keizer voor het publiek langzamerhand ten nutte. Bij zijnen aanleg dacht de regering slechts aan het nut. Toen Czaar Nikolaas zoo meldt de *Moniteur* om de richting des wegs gevraagd werd, nam hij een lijnaal en trok op de kaart eene rechte lijn van Petersburg naar Moskou. Zoo geschiedde het, dat stations en bruggen dikwijls midden in stille woestijnen liggen en het publiek weinig baatten, daar hetzelfde van de plaatsen dikwijls een grooten afstand tot aan de stations af te leggen heeft, eer het de baan bereikt.

Aan den *Constitutionnel* wordt uit St. Petersburg, geschreven dat de laatste Keizerlijke ukase betrekkelijk de nieuwe ligting van rekruten aldaar een diepen en smartelijken indruk heeft gemaakt. Sedert het jaar 1838 aan het thans de eerste maal dat eene ligting van tien man op eender duizendtal inwoners over nagenoeg de geheele uitgestrektheid des rijks uitgeschreven wordt, Rusland is voor het leveren van rekruten verdeeld in twee groote helften, de oostelijke en de westelijke, die beurtelings het jaarlijks benodigde aantal manschappen moeten leveren. Doch in 1836 heeft in de beide helften gelijktijdig eene ligting plaats gehad, en wel van vijf man op eender duizend zielen. In 1840 hebben 25 gouvernements, en 22 andere vijf rekruten per duizendtal inwoners geleverd. In 1848 en 1849 zijn in de westelijke helft, en in de oostelijke vier man per duizendtal geligt. Eerst nadat het begin van den tegenwoordigen oorlog zijn de beurtelingsche ligtingen tot tien en twaalf man per duizendtal opgevoerd, dan eens in de oostelijke en dan eens in de westelijke helft des rijks. Doch het was nog niet voorgekomen, dat het gouvernement daardoor een zo zware opoffering onderwierp.

Eene gewone ligting, van zeven of acht rekruten per duizendtal inwoners, is eene helft des rijks, levert gemiddeld 80,000 man op. Door de tegenwoordige ligting zal het gouvernement alzo hoogstens 200,000 rekruten bekomen; di

zijner zal nog nauwelijks, toereikend zijn om de groote verliezen, die het Russische leger sedert het begin des oorlogs geleden heeft, te herstellen; en evenwel is die ligting weder een zware slag voor het nationale vermogen: want een vijf-eigene wordt op de waarde van omstreeks 5000 roebels geschat, voor ieder grondeigenaar die 1000 vijf-eigenen bezit, staat dus de tegenwoordige ligting gelijk met eene gedwongen heffing van 50,000 roebels.

Onlangs heeft zich te Brussel eene maatschappij gevestigd, die zich ten doel stelde om in de provincien Groningen, Friesland, Overijssel en Drenthe ongecultiveerde gronden aan te koopen en die door besproeiing in vruchtbaar land te herscheppen; dit zoo zeer gewenscht plan, ofschoon thans nog in geenen deele verwezenlijkt, schijnt toch reeds eene gunstige uitwerking gehad te hebben, daar men van verschillende zijden verneemt, dat men hoe langer zoo meer de nuttigheid begint in te zien van het scheiden der onverdeelde markten, die in Drenthe nog zoo veel aanwezig zijn en weinig of geen voordeel op vele plaatsen aanbrengen; immers vele dier uitgestrekte heidevelden zijn nergens anders geschikt toe, dan er slechts Drentsche schapen op te weiden, die toch betrekkelijk weinig voordeel kunnen aanbrengen. Anderen is men thans in Havelte druk bezig met het beraadslagen over genoemde verdeling der markten aldaar; daar men teregt begrijpt, dat, als aan ieder zijn aandeel wordt toegewezen, om daarmee naar verkiezing te handelen, het dan spoediger voor den landbouw zal geschikt gemaakt worden en veel meer voordeel zal opleveren, vooral in deze duurte, die zekerlijk ook voordelig op de landontginning werkt.

Burgerlijke Stand.

Van den 18den tot den 24sten Januarij 1856, zijn alhier ingeschreven als overleden:
Den 18den, Neeltje, dochter van Gerrit Kwint, en Claartje van Ravenswaay, 1 jaar en 4 maanden.— Den 19den, H. Sol, 33 j., kok aan boord van het schip *Texel*.— Idem, Dido Henriette van Beudeker, 89 j. n. g.— Idem Cornelis Nicolaas David, 18 j.— Den 20sten, Petronella Chrisje van Groeve, 90 j. n. g.— Idem, Carl Wilhelm Ludwig Stoman, genaamd Seiler, 30 j., Jager.— Den 21sten, Dagonda Zeelst, 62 jaren.

Producten Handel.

Bij inschrijving verkocht:
Kakao. Den 25 dezer, 25 balen van Plantaadje *Caledonia*, a 20,11 cent.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 24 dezer, de Fransche schoener *La belle Poule*, kapt. M. Giaimo, van Caijenne.
Den 25sten, de Hamb. sloep *Pomona*, kapt. Dekker, van Demerarij.
Idem, de Fransche Stoomboot, van Caijenne.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Wilhelmina, kapt. C. H. Klint, adres bij C. J. Leijssner.
Cuba, kapt. Zeijlemaker, adres bij F. P. Bouguenon.
Noord Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.
Plata, kapt. J. H. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.
Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.
Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij Gisius en Co.
Texel, kapt. H. J. Hubert, adres bij Gisius en Co.
Calypso, kapt. D. R. Nollen, adres bij H. C. Levy.

Goede Verwachting, kapt. A. R. de Lang, adres bij Gisius & Co.

Anna Arnoldina, kapt. van Wijk, adres bij Gisius & Co.

ADVERTENTIEN.

Surinaamsche Maatschappij tot WELDADIGHEID.

VERGADERING van het **HOOFDBESTUUR** en de onderscheidene **COMMISSIEN** op **DONDERDAG** den 31sten Januarij, 1856, des avonds te half acht uur, in de Zaal der Loge **CONCORDIA**.

Surinaamsche Maatschappij tot Onderlinge Welvaart.

Halfjaarsche Algemeene Vergadering op **MAANDAG** den 28 Januarij 1856, des avonds om 7½ ure in het Huis aan de **Hooge Straat**, La. E. No. 303. (1619)

Societeit: DE VEREENIGING.

Algemeene Vergadering op **HEDEN AVOND** ten 8 ure. (1638)

D. C. MUNRO

heeft ontvangen van *London* per *Nagara* en per *Scallop*, via *Demerara*, een assortiment

Mode artikelen

(**DECEMBER SMAAK**) als:
Dames Elegante zijden en **STROOHOE DEN**, meisjes dito dito, zw. zijden Mantilles, wit Barège Shawls, witte, zwarte en gekl. zijden Handschoenen, witte en gekl. glacé dito, *Orgando*, *Baydire*, *Flounced* en **BALKLEEDJES**, Jaconets, gebloemd en geruit Neteldoek, Chemisetten en Mouwen, *Fransche* **CORSETTEN**, zijden Corset-Veterbanden, zw. satijnen en goudlederen **SCHOENEN**, breede en sm. Kant en, zijden Franjes, geb. Strooken en Inzetsels.

Christy's s. f. zw. **HOEDEN**, zw. en bl. lakensche Petten, *Albert*, *Napoleon*, *Opera* en *Alma* **TIES**, zw. zijden Halsdoeken, witte en gekl. afgepaste **VESTEN**, zijden Vestenstof, waschlederen en Berlin Handschoenen, linnen **BOORDEN**, Regatta **HEMDEN**, Merino en katoppen **BORSTROKKEN**, *Glasgow* **HANGMATTEN**, blaauw **DRIL**, **BROEKENGOD**.

Gewast **TAFELGOED** van 2½ el breed.

Hill en *Jones* **THEE-BESCHUIT** in trommels, geconserveerde Vruchten, extra *Durham* Mostard, *Dinneford's* fluid **MAGNESIA**, *Hockin's* Seidlitz **POWDER**, *Windsor* **ZEEP**.

J. von Königslöw & d'Artenay vragen te koop: **KOORN** in vaten. [1634]

O. J. Pale, Bitter en **XXX ALE** *Brown Stout* *London* **PORTER** in kisten van 4 doz. fless., van *Phillips & Wigan*, Brouwers, van hare Majesteit koningin **VICTORIA**.

In voorraad:
London particular Madeira Port en extra Roodewijn in kisten van 50 fless., okshoofden *London* Porter, Ham, *Z. M. Kaas* zand Aardappelen, etc. (1633)
Paramaribo, den 23 Januarij 1856.

NETJES
Versch TUI NZAAD ontvangen per kapt. VAN WIJK en te komen bij *J. G. KRAMER & Co.* (1632)

J. H. SWARTSMAN

heeft per de laatst gearriveerde Schepen ontvangen, en biedt a **CONTANT** of te koop aan:

Versche Provisien in soorten, alsmede Jenever in fusten, en in groene kelders, Cognac, Roodewijn en Bier. Zware en ordinaire **SIGAREN** en Rooktabak. Allerhande soorten **SCHIEDEN** en **PETTEN**, blaauwe Boezeroenen en dito Broeken en meer andere **GOEDEREN**.

Tevens verzoekt hij zijne **DEBITEUREN** vriendelijk, het aan hem verschuldigde binnen veertien dagen te voldoen, ten einde hem in de gelegenheid te stellen zijne verplichting jegens zijne principalen natekomen; zullende hij anders de nalatigen in regten doen vervolgen. [1639]
Paramaribo, den 23 Januarij 1856.

De Zalf en Pillen van Hollowajf, zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van ongemakken aan de borst.

De echtgenoot van K. S. te Utrecht, had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet, waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de heer S. zijne vrouw de Zalf en Pillen van Hollowajf te doen gebruiken; zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhardende, was zij volmaakt hersteld.

Deze Zalf en Pillen zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker *A. B. de VRIES*, aan de *Zwartenhovenbrug straat*, a f 1 en f 3. (1637)

Godrukt bij **J. C. MULLER** Az.